

ЗАТВЕРДЖУЮ

Директор Державної установи

**«Інститут регіональних досліджень
імені М.І. Долішнього НАН України»**

доктор економічних наук, професор



В.С. КРАВЦІВ

«28» січня 2025 р.

ВИСНОВОК

**про наукову новизну, теоретичне та практичне значення результатів
докторської дисертації Мединської Тетяни Володимирівни на тему
«Фіскальне середовище стимулювання підприємницької активності в
умовах нестабільності соціально-економічного розвитку регіонів та
територіальних громад», поданої до захисту за спеціальностями
08.00.05 – розвиток продуктивних сил і регіональна економіка,
08.00.08 – гроші, фінанси і кредит.**

Призначені рішенням Вченої ради ДУ «Інститут регіональних досліджень імені М.І. Долішнього НАН України» (протокол № 10 від 28 листопада 2024 року) рецензенти, а саме:

доктор економічних наук, професор Галина Василівна Возняк (доктор наук за спеціальністю 08.00.08 – гроші, фінанси і кредит),
доктор економічних наук, старший науковий співробітник
Максим Віталійович Максимчук (доктор наук за спеціальністю
08.00.05 – розвиток продуктивних сил і регіональна економіка),
доктор економічних наук, професор Богдан Іванович Пшик (доктор наук за спеціальністю 08.00.08 – гроші, фінанси і кредит),

провели попередню експертизу докторської дисертації Мединської Тетяни Володимирівни (тема дисертації затверджена ухвалою Вченої ради ДУ «Інститут регіональних досліджень імені М.І. Долішнього НАН України» від 30 серпня 2021 року, протокол №7, науковий консультант - доктор економічних наук, професор Мельник Мар'яна Іванівна), розглянули наукові публікації, у яких висвітлені основні отримані наукові результати, а також на підставі участі у розширеному засіданні відділу просторового розвитку з залученням науковців відділу регіональної фінансової політики, відділу регіональної економічної політики та відділу проблем реального сектору економіки щодо попереднього розгляду докторської дисертації (30 грудня 2024 року, протокол № 8), прийняли таке рішення:

Дисертаційна робота Мединської Тетяни Володимирівни, представлена на здобуття наукового ступеня доктора економічних наук за спеціальностями 08.00.05 – розвиток продуктивних сил і регіональна економіка, 08.00.08 – гроші, фінанси і кредит, є кваліфікаційною науковою працею, підготовленою у вигляді рукопису. За обсягом, актуальністю, рівнем наукової новизни та практичної значущості робота відповідає пп. 7-9 “Порядку присудження та позбавлення наукового ступеня доктора наук”, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України № 1197 від 17 листопада 2021 року.

Актуальність теми дослідження. В умовах глобальної турбулентності та невизначеності, обмеженості ресурсів та високої конкурентної боротьби на ринках, фінансове середовище відіграє ключову роль у підтримці підприємницької активності та забезпеченні сталого соціально-економічного розвитку регіонів та територіальних громад.

Ефективна взаємодія суб'єктів фінансових відносин при реалізації індивідуальних та колективних інтересів у процесі створення, розподілу, перерозподілу і використання суспільного продукту на різних рівнях у значній мірі визначається сформованістю системи інституційного забезпечення реалізації фінансової політики держави та органів місцевого самоврядування. Відтак фінансове середовище може стати не лише потужним фактором стимулювання підприємництва, забезпечення зайнятості, впливу на економічну кон'юнктуру та економічне зростання, але і інструментом реалізації диференційованих фінансових механізмів з урахуванням особливостей розвитку територій, адже регіони та територіальні громади мають різні соціально-економічні, безпекові умови та ресурсний потенціал.

Актуальність дослідження зумовлена необхідністю розробки адаптивних фінансових інструментів, здатних мінімізувати вплив макроекономічних ризиків, сприяти ефективному перерозподілу фінансових ресурсів, зменшенню податкового навантаження на малий і середній бізнес та стимулюванню ділової активності в кризових умовах. Вирішення цієї проблеми вимагає комплексного підходу, що поєднує теоретичні аспекти фінансового регулювання з емпіричними дослідженнями впливу фінансової політики на економічну динаміку регіонів та територіальних громад.

Дисертаційна робота спрямована на вирішення наукової проблеми – обґрунтування теоретико-методологічних положень і розробки науково-практичних рекомендацій щодо реалізації нових підходів формування фінансового середовища стимулювання підприємницької активності в умовах нестабільності соціально-економічного розвитку регіонів та територіальних громад.

Зв'язок роботи з актуальними програмами, планами, темами. Дисертація виконана в межах науково-дослідних тем ДУ «Інститут регіональних досліджень ім. М. І. Долишнього НАН України», а саме: «Глобалізаційні чинники та ризики ендогенного розвитку регіонів України» (№ ДР 0121U111754), де автором

розроблено та апробовано методичні підходи інтегрального та компаративного оцінювання стійкості підприємницького сектору регіонів України в умовах нестабільності, проаналізовано вплив впливу фіскального середовища на резильєнтність підприємництва; «Інституційні інструменти розвитку агломерацій в умовах війни та повоєнного відновлення України (на прикладі Карпатського регіону)» (№ ДР 0124U001157), у межах якої автором запропоновано концептуальні засади формування податкових інструментів стимулювання підприємницької діяльності на субрегіональному рівні, враховуючи сучасні виклики війни та пріоритети повоєнної відбудови та агломерування; «Фінансова політика забезпечення економічного зростання територіальних громад в умовах нестабільності» (№ ДР 0122U200317), у межах якої проведено оцінювання податкової політики в умовах війни та її впливу на формування доходів місцевих бюджетів, а також дослідження фіскального середовища підприємницької активності в територіальних громадах в контексті криз останніх років; «Трансформація моделі просторового розвитку економіки України» (№ ДР 0122U002055) – обґрунтовано напрями вдосконалення системи фінансового вирівнювання в контексті формування комфортного фіскального середовища підприємницької активності на регіональному та локальному рівнях.

Дисертаційна робота також є складовою науково-дослідних тем Львівського торговельно-економічного університету, а саме: «Фінансові механізми та інструменти вирівнювання диспропорцій соціально-економічного розвитку України» (ДР № 0115U004165), де автором запропоновані заходи, що сприяють зменшенню диспропорцій між регіонами, підвищують фінансову стійкість місцевих бюджетів і створюють стимули для економічного розвитку; «Фінансові та організаційні механізми забезпечення інноваційно-інвестиційного розвитку економіки України» (ДР № 0118U000023), у межах якої автором запропоновано механізми формування фіскального середовища для залучення інвестицій в інноваційну сферу, активізації економіки регіонів; Бердянського університету менеджменту і бізнесу у межах науково-дослідної роботи «Фінансовий механізм забезпечення сталого розвитку соціально-економічних систем» (ДР № 0111U004341), де особисто автором вироблено пропозиції щодо реформування системи прямого оподаткування в Україні із врахуванням досвіду країн Європейського Союзу та його імплементації.

Дисертація пов'язана з виконанням міжнародного проєкту Вишеградського фонду «Experience sharing of V4 against the shadow economy, corruption and tax avoidance in Ukraine (Обмін досвідом країн Вишеградської четвірки у боротьбі з тіньовою економікою, корупцією та ухиленням від сплати податків в Україні)» (№ 22320065), у межах якого автором запропоновані заходи, спрямовані на зменшення рівня тіньової економіки, підвищення довіри до податкової системи та покращення фінансової прозорості з метою детінізації бізнесу, зміцнення регіональних бюджетів та гармонізації податкового середовища з європейськими стандартами.

Мета і завдання дослідження. Робота виконана з метою наукового

обґрунтування теоретико-методологічних засад і розроблення прикладних рекомендацій з формування фіскального середовища стимулювання підприємницької активності в умовах нестабільності соціально-економічного розвитку регіонів та територіальних громад.

Для досягнення поставленої мети у дослідженні поставлено і вирішено такі завдання:

- визначити концептуальний базис формування фіскального середовища стимулювання підприємницької активності на різних рівнях управління;
- сформулювати теоретичне підґрунтя дослідження фіскального стимулювання підприємницької активності в умовах нестабільності соціально-економічного розвитку регіонів та територіальних громад;
- систематизувати концептуальні підходи до регулювання соціально-економічного розвитку регіонів та територіальних громад в умовах нестабільності;
- обґрунтувати концепт фіскального середовища стимулювання підприємницької активності на засадах територіально орієнтованого підходу;
- виявити чинники та виклики формування фіскального середовища стимулювання підприємницької активності в умовах нестабільності соціально-економічного розвитку регіонів та територіальних громад;
- дослідити взаємовплив фіскального середовища стимулювання підприємницької активності та соціально-економічного зростання регіонів та територіальних громад (на основі зарубіжного досвіду);
- розробити методичні підходи оцінювання стійкості підприємницького сектору в умовах нестабільності соціально-економічного розвитку регіонів, в тому числі в контексті впливу фіскального середовища;
- здійснити інтегральне оцінювання стійкості підприємницького сектору регіонів України в умовах криз, починаючи з 2009 р. по теперішній час;
- провести компаративний аналіз впливу фіскального середовища на стійкість підприємництва на національному, регіональному і локальному рівнях;
- проаналізувати фіскальне середовище стимулювання підприємницької активності в умовах нестабільності та криз соціально-економічного розвитку територіальних громад 2009-2021 рр;
- оцінити джерела формування доходів та напрями видатків місцевих бюджетів в умовах нестабільності соціально-економічного розвитку територіальних громад;
- визначити напрямки нівелювання територіальних диспропорцій формування фіскального середовища стимулювання підприємницької активності;
- обґрунтувати організаційно-економічні інструменти стимулювання підприємницької активності в контексті забезпечення соціально-економічного розвитку регіонів і територіальних громад;
- обґрунтувати пропозиції щодо вдосконалення податкового середовища стимулювання підприємницької активності в контексті викликів воєнного стану та узгодження з податковим правом ЄС.

Об'єктом дослідження є процеси формування фінансового середовища стимулювання підприємницької активності в умовах нестабільності соціально-економічного розвитку регіонів та територіальних громад. Предметом дослідження є теоретико-методологічні та прикладні засади формування фінансового середовища стимулювання підприємницької активності в умовах нестабільності соціально-економічного розвитку регіонів та територіальних громад.

Методи дослідження. Основним методологічним підходом до проведення дослідження фінансового середовища стимулювання підприємницької активності в умовах нестабільності соціально-економічного розвитку регіонів та територіальних громад є міждисциплінарний підхід, який ґрунтується на перетині наукових положень теорій регіонального розвитку, теорії фінансів, теорії систем, в т.ч. теорії фінансових криз та резильєнтності економічних систем, інституційної та неоінституційної теорії, концепцій поведінкової економіки. Імплементация міждисциплінарного підходу до вивчення цієї проблематики дали змогу визначити домінантні ознаки та детермінанти формування і розвитку фінансового середовища стимулювання підприємницької активності в умовах нестабільності соціально-економічного розвитку регіонів та територіальних громад.

Науково-методологічний базис дослідження охоплює ключові теорії та концепції:

- *теорій регіонального розвитку* (а саме, теорія ендегенного зростання (Дж. Франкель, Ц. Гріліхес, Р.Лукас, Е.Ромер), теорія продуктивності економічних систем (Е.Райнерт, А.Сміт, Д.Рікардо, Й.Шумпетер, Ж.Б. Сей, І. Вернадський), концепція місцевого розвитку (А.Сміт, Дж. Б'юкенен, Ф.Барка, П.Макканн, А.Родрігес-Позе), теорія інклюзивного розвитку (Д.Аджемоглу, Д.Робінсон, Е.Райнерт),

- *теорії фінансів* (теорія фінансового федералізму (У.Оутс, Е.Селігман, Ч.Тібу, Р.Масгрейв, Дж. Б'юкенен, О.Блашар, А.Перрі), теорія державних фінансів (Ж.Боден, У.Петті, Т.Гоббс, Д.Локк), теорія місцевих фінансів (А.Сміт, Дж. Б'юкенен, Л.Штейн, О.Блашар, А.Перрі, Р.Гнейст),

- *теорії систем*, в т.ч. теорії фінансових криз та резильєнтності економічних систем (теорія безпеки та ризику, теорія катастроф, теорія стійкості, теорія управління ризиками, теорія надійності),

- *інституційної та неоінституційної теорії* (Д.Норт, Дж. Б'юкенен, Д.Аджемоглу, Д.Робінсон, Р.Масгрейв, Е.Остром, Р.Барро), в т.ч. концепцій поведінкової економіки.

Для виконання поставлених завдань у роботі використано сукупність загальнонаукових і спеціальних методів та прийомів наукового дослідження, зокрема: *теоретико-логічного узагальнення* – для визначення концептуального базису формування фінансового середовища стимулювання підприємницької активності на різних рівнях управління; *системного підходу* – для систематизації концептуальних підходів до регулювання соціально-економічного розвитку

регіонів та територіальних громад в умовах нестабільності; обґрунтування концепту фіскального середовища стимулювання підприємницької активності на засадах територіально орієнтованого підходу; *структурно-логічного та семантичного аналізу* – з метою формування методології аналізування стійкості підприємницького сектору в умовах нестабільності соціально-економічного розвитку регіонів, зокрема в контексті впливу фіскального середовища; *групування* – для виявлення чинників та викликів формування фіскального середовища стимулювання підприємницької активності в умовах нестабільності соціально-економічного розвитку регіонів та територіальних громад; *аналізу і синтезу* – для впровадження системного підходу в узагальненні зарубіжного досвіду формування податкових доходів місцевих бюджетів територіальних громад та можливості його використання в Україні; *ретроспективного аналізу* – при дослідженні фіскального середовища підприємницької активності в умовах нестабільності та криз соціально-економічного розвитку територіальних громад 2009-2021 рр.; *детермінологічного, статистичного та інтегрального аналізу* – при інтегральному оцінюванні стійкості підприємницького сектору регіонів України в умовах криз, починаючи з 2009 р. по теперішній час, в тому числі в контексті впливу фіскального середовища; *компаративного аналізу* – для проведення аналізу драйверів впливу фіскального середовища на стійкість підприємництва на національному, регіональному і локальному рівнях; *економіко-математичного моделювання* – для встановлення економетричних залежностей між умовами формування фіскального середовища стимулювання підприємницької діяльності та результатами ділової активності в регіональному і секторальному зрізах; *стратегічного управління* – для обґрунтування організаційно-економічних інструментів стимулювання підприємницької активності на різних рівнях управління; визначення напрямів нівелювання територіальних диспропорцій формування фіскального середовища стимулювання підприємницької активності.

Інформаційною основою дослідження є закони України, укази Президента України, постанови Кабінету Міністрів України, рішення Національного банку України, нормативно-правові акти Міністерства економіки України, Міністерства фінансів України, Міністерства з питань стратегічних галузей промисловості України, Міністерства розвитку громад та територій, річні звіти про виконання бюджету Державної казначейської служби України, статистичні матеріали Державної служби статистики України, аналітичні матеріали вітчизняних і міжнародних економічних організацій, наукові праці вітчизняних і зарубіжних авторів з питань регіонального розвитку й фінансової децентралізації, монографічні видання, інтернет-ресурси, результати власних досліджень здобувача, аналітичні розрахунки, виконані в процесі дослідження.

Наукова новизна отриманих результатів. Основні положення дисертаційної роботи, що визначають її наукову новизну, полягають у такому:

вперше:

- розроблено методологічні засади дослідження фінансового середовища стимулювання підприємницької активності в умовах нестабільності соціально-економічного розвитку регіонів та територіальних громад, що ґрунтується на міждисциплінарному підході (теорії регіонального та місцевого економічного розвитку, теорії фінансів, теорії фінансових криз та резильєнтності економічних систем, інституційної теорії, концепцій поведінкової економіки); передбачають застосування методичного інструментарію аналізу формування фінансового середовища стимулювання підприємницької активності в умовах криз, а також оцінювання впливу фінансового середовища на стійкість підприємницького сектора. Це дозволило визначити детермінанти розвитку фінансового середовища стимулювання підприємницької активності (08.00.05, 08.00.08);

- обґрунтовано концепт фінансового середовища стимулювання підприємницької активності на основі застосування територіально орієнтованого підходу, зокрема визначено мету та принципи формування такого середовища, точки інтервенції та інструментарій формування впливу на підприємницьку активність. Доведено необхідність переходу до диференціації інструментарію фінансової політики для різних типів територій (зокрема виходячи з безпекового фактора та віддаленості від лінії бойових дій). Використання цього підходу дозволить врахувати потенціал економічного розвитку територіальних громад та їх диференціацію за рівнем конкурентоспроможності, а також сконцентрувати фінансові інструменти на підтримці точок конкурентоспроможності в громадах, виходячи з аналізу їх сильних та слабких сторін (08.00.05, 08.00.08);

- розроблено методичний інструментарій оцінювання впливу фінансового середовища на стійкість підприємницького сектору в умовах нестабільності, який містить: *інтегральний зріз* аналізу стійкості підприємницького сектора регіонів України за вхідними параметрами, які характеризують інституційні, економічні та соціально-демографічні умови ведення бізнесу; *детермінологічний зріз* – встановлення причинно-наслідкових зв'язків між стійкістю підприємницького сектора регіонів України в умовах настання шоків подій і фактичними результатами ведення бізнесом господарської діяльності у шоківому та постшоківому періодах; *компаративний зріз* – дослідження впливу фінансового середовища на стійкість та соціально-економічні результати розвитку підприємництва на національному, регіональному і локальному рівнях (08.00.05);

удосконалено:

- наукові положення щодо структурної концептуалізації фінансового середовища стимулювання підприємницької активності на різних рівнях управління, яка, на відміну від існуючих, містить: уточнення споріднених категорій даної проблематики на основі запропонованої структурно-змістової ієрархії цих понять за принципом зростання ступеня охоплення економічних відносин, а також обґрунтування структурно-логічних компонентів фінансового середовища та закономірностей їх взаємовідносин. Це стало підставою до визначення фінансового середовища стимулювання підприємницької активності як складної

поліфункціональної системи, яка формується інститутами (в т.ч. неформальними) та інституціями, що визначають фіскальну політику держави та органів місцевого самоврядування і створюють сприятливі умови ефективної інституційно-упорядкованої взаємодії суб'єктів фінансових відносин при реалізації індивідуальних (наращення фінансового потенціалу та підприємницької активності) та колективних (забезпечення бюджетної ефективності та фінансової стійкості територіальних громад) інтересів у процесі створення, розподілу, перерозподілу і використання суспільного продукту на різних рівнях, а також обмежена зовнішніми чинниками впливу (економічними, соціальними і політичними тощо) на бюджетне планування (08.00.08);

- методичні підходи оцінювання стійкості підприємницького сектора регіонів України на основі розрахунку інтегральних індексів стійкості в розрізі інституційних, економічних та соціально-демографічних індикаторів умов ведення бізнесу. Запропонований методичний підхід апробовано на прикладі регіонів України в контексті впливу криз, починаючи з 2009 р. по теперішній час. У межах аналізу причинно-наслідкових зв'язків була змодельована ділова активність суб'єктів господарювання в шоковому та постшоковому періодах в регіональному та секторальному вимірах для визначення чинників і драйверів швидшого постшовкового відновлення (08.00.05);

- науково-прикладні засади нівелювання територіальних диспропорцій в контексті формування фіскального середовища підприємницької активності. На відміну від існуючих, запропонований підхід передбачає диференціацію застосування інструментарію формування фіскального середовища в залежності від типу території (території відновлення, регіональні полюси зростання, території з особливими умовами для розвитку, території сталого розвитку). Також визначено напрямки модернізації системи фінансового вирівнювання територій як передумови забезпечення спроможності територіальних громад застосовувати фіскальні інструменти стимулювання підприємницької активності. Обґрунтовано доцільність та розроблено методичні підходи до впровадження механізму зарахування ПДФО до місцевих бюджетів за місцем проживання, а не за місцем праці фізичних осіб-платників податків, посилення ролі «вирівнювання за видатками» місцевих бюджетів, збільшення частки нецільових трансфертів в системі фінансового вирівнювання тощо (08.00.08);

- обґрунтовано предметні площини та напрями удосконалення організаційно-економічних інструментів стимулювання підприємницької активності на національному, регіональному та локальному рівнях на основі аналізу локальної бізнес-інфраструктури, оцінки ефективності реалізації міжнародних, державних, регіональних та місцевих програм підтримки розвитку малого і середнього підприємництва, зокрема його доступу до фінансування за рахунок європейських програм грантової підтримки бізнесу, програм Східного партнерства та ресурсів Ukraine Facility. Це дасть змогу підвищити ефективність застосування територіально-орієнтованого підходу до стимулювання

підприємницької активності та страхування інвестиційних ризиків (08.00.05);

отримали подальший розвиток:

- положення щодо взаємозв'язку сприятливості фіскального середовища стимулювання підприємницької активності та економічного розвитку територій. Зокрема, існування прямої залежності між часткою надходжень від податків на економічну діяльність у податкових доходах місцевих бюджетів країн та темпами їх економічного зростання пояснюється тим, що надходження податків, акумульованих внаслідок ведення господарської діяльності на території муніципалітету, органи місцевого самоврядування розглядають як винагороду за ефективну місцеву політику та створення сприятливих умов для розвитку бізнесу. На відміну від існуючих, зазначені положення акцентують на необхідності врахування історично сформованих інститутів та поведінкових аспектів, властивих для різних країн, регіонів (08.00.08);

- концептуальні засади впливу криз на фіскальне середовище стимулювання підприємницької активності у територіальних громадах на основі врахування двох аспектів: 1) умов, в яких цей процес відбувається, 2) рівня адміністративної і фінансової автономії місцевого самоврядування як основного суб'єкта цього процесу. На підставі дослідження розвитку місцевих бюджетів України в умовах різних за проявом, причинами і характером криз (світової фінансово-економічної кризи 2008-2009 рр., кризи, зумовленої анексією Криму та війною на Донбасі у 2014-2015 рр., коронакризи 2020-2021 рр.) доведено позитивну роль децентралізації у «пом'якшенні» негативних наслідків кризи 2014-2015 рр. та забезпечення фінансової резильєнтності місцевих бюджетів в умовах коронакризи. При цьому негативний вплив криз на підприємницьку активність на місцевому рівні значною мірою нівельовано передачею органам місцевого самоврядування ресурсів та інструментів впливу на фіскальне середовище бізнесу. Отримані висновки можуть стати підґрунтям для подальшої імплементації фінансової децентралізації в Україні (08.00.05, 08.00.08);

- науково-прикладні положення щодо недопущення погіршення фіскального середовища стимулювання підприємницької активності в контексті узгодження вітчизняного законодавства з податковим правом ЄС та необхідності зростання податкових доходів державного та місцевих бюджетів в умовах війни. Зокрема, на підставі оцінювання ризиків впровадження податкових новацій обґрунтовано доцільність наступних кроків: залишити без змін ставку військового збору платників ПДФО, натомість для зростання доходів до державного бюджету підвищити на 2% ставку ПДВ на період до завершення військового стану; запровадити диференційовану ставку військового збору для фізичних осіб - підприємців залежно від обсягів доходів підприємців; забезпечити стабільність умов оподаткування у межах правового режиму Дія.City; підвищити ефективність адміністрування податку на нерухоме майно, відмінне від земельної ділянки (08.00.08);

- структурно-організаційний підхід до трансформації оподаткування

нерухомого майна, відмінного від земельної ділянки, який передбачає: перехід до ринкової оцінки нерухомості (створення прозорої та об'єктивної системи оцінки об'єктів нерухомості, яка б базувалася на ринкових цінах); спрощення системи пільг та звільнень (зменшення кількості пільг та звільнень від сплати податку, залишивши лише ті, що мають соціальне обґрунтування); удосконалення процедури адміністрування податку (впровадження сучасних інформаційних технологій для автоматизації процесів обчислення та сплати податку на підставі даних державних реєстрів, а також посилення контролю за його сплатою); надання можливості органам місцевого самоврядування справляти податок на нерухоме майно, відмінне від земельної ділянки (08.00.08).

Наукове та практичне значення роботи. Наукове значення роботи полягає в обґрунтуванні методологічних засад формування фіскального середовища стимулювання підприємницької активності в умовах нестабільності соціально-економічного розвитку регіонів та територіальних громад, що ґрунтується на міждисциплінарному підході; методичному інструментарії аналізу формування фіскального середовища стимулювання підприємницької активності в умовах криз, а також оцінюванні його впливу на стійкість підприємницького сектору. Визначено концепт (мету, принципи, точки інтервенції та інструментарій впливу) фіскального середовища стимулювання підприємницької активності на основі застосування територіально орієнтованого підходу, зокрема щодо диференціації інструментарію фіскальної політики для різних типів територій виходячи з безпекового фактора та віддаленості від лінії бойових дій. Це дасть змогу диференціювати фіскальні інструменти, враховуючи потенціал економічного розвитку територіальних громад та їх диференціацію за рівнем конкурентоспроможності. Для нівелювання територіальних диспропорцій запропоновано диференціацію застосування інструментарію формування фіскального середовища підприємницької активності в залежності від типу території (території відновлення, регіональні полюси зростання, території з особливими умовами для розвитку, території сталого розвитку). Розроблено методичні підходи до впровадження механізму зарахування ПДФО до місцевих бюджетів за місцем проживання, а не за місцем праці фізичних осіб-платників податків, посилення ролі «вирівнювання за видатками» місцевих бюджетів, збільшення частки нецільових трансфертів в системі фінансового вирівнювання тощо. Обґрунтовано предметні площини та напрями удосконалення організаційно-економічних інструментів стимулювання підприємницької активності на національному, регіональному та локальному рівнях.

Запропоновано інтегральні показники оцінювання стійкості підприємницького сектору регіонів України за вхідними параметрами, які характеризують інституційні, економічні та соціально-демографічні умови ведення бізнесу. Запропонований методичний підхід апробовано на прикладі регіонів України в контексті впливу криз, починаючи з 2009 р. по теперішній час. Встановлено причинно-наслідкові зв'язки між стійкістю підприємницького сектору регіонів України в умовах настання шокових подій і фактичними результатами

ведення бізнесу в регіональному та секторальному вимірах. Оцінено вплив фіскального середовища на стійкість та соціально-економічні результати розвитку підприємництва на національному, регіональному і локальному рівнях.

Основні наукові положення та висновки дисертаційної роботи доведені до рівня конкретних методичних розроблень і прикладних рекомендацій та слугуватимуть науковим підґрунтям для подальших теоретичних, методичних і прикладних досліджень щодо формування фіскального середовища стимулювання підприємницької активності в умовах нестабільності соціально-економічного розвитку регіонів та територіальних громад.

Практичне значення отриманих результатів полягає в обґрунтуванні (на основі оцінювання ризиків впровадження податкових новацій) доцільності наступних кроків: залишити без змін ставку військового збору платників ПДФО, натомість для зростання доходів до державного бюджету підвищити на 2% ставку ПДВ на період до завершення військового стану; запровадити диференційовану ставку військового збору для фізичних осіб - підприємців залежно від обсягів доходів підприємців; забезпечити стабільність умов оподаткування у межах правового режиму Дія.City; підвищити ефективність адміністрування податку на нерухоме майно, відмінне від земельної ділянки. Також запропоновано структурно-організаційний підхід до трансформації оподаткування нерухомого майна, відмінного від земельної ділянки тощо.

Використання результатів роботи. Основні положення, висновки та рекомендації дослідження використані суб'єктами управління та профільними інституціями, зокрема: *на державному рівні:* Адміністрацією Президента України (лист №03-01/1332 від 17.09.18 р.) – пропозиції щодо застосування зарубіжного досвіду інституційного забезпечення розвитку форм просторової організації бізнесу використані в роботі структурних підрозділів Адміністрації Президента України; Директорат регіональної політики Міністерства розвитку громад та територій України (лист №8/361/7292-21 від 03.12.2021 р.) – пропозиціями щодо підвищення ефективності стратегування регіонального розвитку в Україні використані при підготовці проектів нормативно-правових актів, стратегічних і планових документів; Міністерством фінансів України (лист №05110-14-10/20882 від 16.09.2022 р.) – рекомендації щодо покращення фінансового вирівнювання місцевих бюджетів використано при вдосконаленні міжбюджетного регулювання; *на рівні регіональних органів влади, зокрема* Департаментом економічного розвитку і торгівлі Тернопільської обласної державної адміністрації (лист № 03-23-825 від 20.08.2018 р.) при підготовці проекту обласної програми розвитку малого і середнього підприємництва Тернопільської області на 2019-2020 роки; Управлінням розвитку, інвестицій та європейської інтеграції Волинської обласної державної адміністрації (лист № 692/04-9/2-18 від 13.08.2018 р.) в роботі Координаційної ради з питань розвитку підприємництва в області протягом 2018 року; Департаментом регіонального розвитку Чернівецької обласної державної адміністрації (лист № 03/1080 від 27.09.2018 р.) – рекомендації щодо формування

галузових кластерів у регіонах України, організації креативних індустрій, нових форм просторових освітніх систем враховані при формуванні Програми економічного і соціального розвитку Чернівецької області на 2019 рік, Комплексної програми розвитку і середнього підприємництва Чернівецької області на 2019-2020 роки; Головним управлінням Державної податкової служби у Львівській області (лист №16613/6/13-01-18-03 від 31.05.2023 р.) при підготовці пропозицій щодо удосконалення інституційного забезпечення реалізації державної податкової політики в умовах війни, та при удосконаленні моніторингу фінансово-господарських операцій платників в особливий період воєнного стану; при підготовці пропозицій щодо підвищення ефективності забезпечення формування єдиної державної податкової політики в частині адміністрування податків, зборів, платежів, а також при удосконаленні підходів щодо проведення моніторингу фінансово-господарських операцій платників на наявність податкових ризиків; *на рівні органів місцевого самоврядування*, зокрема Трускавецькою міською радою (лист №18/03.01-178/01.03 від 19.05.2023 р.) при уточненні Плану заходів з реалізації у 2022-2024 роках Стратегії розвитку Трускавецького субрегіону до 2028 року, зокрема в частині корегування програм сприяння інтегруванню внутрішньо переміщених осіб в соціально-економічну систему громади; при підготовці рішення щодо встановлення місцевих податків і зборів на 2024 рік; при уточненні програм підтримки підприємництва (у т.ч. релокованого бізнесу), зокрема в частині формування політики сприяння підвищенню його резилентності в умовах шоку повномасштабної війни; *на рівні науково-дослідних інститутів*, зокрема Національним інститутом стратегічних досліджень (лист № 293/667 від 21.09.2018 р.) – матеріали доповіді «Просторові форми організації бізнесу в Україні: тенденції, перспективи та механізми розвитку» використані при підготовці аналітичних записок для Адміністрації Президента України та Ради національної безпеки і оборони, наукових статей та аналітичних доповідей; *на рівні вищих навчальних закладів*, зокрема результати дослідження використані у навчальному процесі Львівського торговельно-економічного університету під час розроблення навчальних посібників, навчально-методичного забезпечення, дистанційних курсів, викладання освітніх компонент «Податкова система», «Податковий менеджмент», «Адміністрування податків і платежів», «Податкові системи зарубіжних країн», «Фінансове планування і прогнозування», «Місцеві фінанси» (довідки №242/01-1.08, №243/01-1.08 від 09.12.2024 р.).

Особистий внесок здобувачки. Концептуальні положення дисертаційної роботи, висновки, рекомендації і пропозиції є результатом самостійного наукового пошуку здобувачки. Із наукових праць, що опубліковані у співавторстві, в роботі використані лише ті результати дослідження, які одержані особисто здобувачкою.

Апробація результатів дослідження. Основні теоретичні й методологічні положення та результати дослідження доповідались і отримали схвалення на 44 науково-практичних конференціях, в т.ч. міжнародних, зокрема: Міжнародна науково-практична конференція «Сучасні напрями розвитку економіки,

підприємництва, технологій та їх правового забезпечення» (Львів, 2024), Міжнародний форум стейкхолдерів «Соціальне підприємництво як інструмент відновлення України» (Чернігів, 2024), X Міжнародна науково-практична конференція «Стратегія розвитку України: фінансово-економічний та гуманітарний аспекти» (Київ, 2023), Міжнародна науково-практична конференція «Сучасні напрями розвитку економіки, підприємництва, технологій та їх правового забезпечення» (Львів, 2023), Міжнародна науково-практична конференція «Сучасні напрями розвитку економіки, підприємництва, технологій та їх правового забезпечення» (Львів, 2022), V Всеукраїнська науково-практична конференція «Актуальні проблеми та перспективи розвитку обліку, аналізу та контролю в соціально-орієнтованій системі управління підприємством» (Полтава, 2022), V Міжнародна науково-практична Інтернет-конференція «Фінансове регулювання зрушень у економіці України: збірник тез доповідей учасників» (Мукачеве, 2022), Міжнародна науково-практична конференція «Сучасні напрями розвитку економіки, підприємництва, технологій та їх правового забезпечення» (Львів, 2021), II Міжнародна науково-практична конференція «Фінансово-економічний розвиток України в умовах трансформаційних перетворень» (Тернопіль, 2020), I Всеукраїнська науково-практична конференція «Фінансова політика України в умовах європейської інтеграції» (Львів, 2020), II Міжнародна науково-практична конференція «Інноваційний вимір змін в обліково-аналітичному забезпеченні бізнесу: теорія, методологія, інформаційні технології» (Харків, 2020), XV Всеукраїнська науково-практична конференція «Обліково-аналітичні й статистичні методи та моделі в оподаткуванні, бізнесі, економіці» (Ірпінь, 2019), XIX Міжнародна наукова конференція «Проблеми розвитку фінансово-кредитної системи» (Львів, 2019), Щорічна наукова конференція вчених «Актуальні проблеми економіки і торгівлі в сучасних умовах» (Львів, 2019), VIII Міжнародна науково-практична конференція «Ефективність функціонування сільськогосподарських підприємств» (Львів, 2019), VIII Міжнародна науково-практична конференція «Актуальні проблеми сучасного бізнесу: обліково-фінансовий та управлінський аспекти» (Львів, 2019), Міжнародна науково-практична конференція «Актуальні проблеми економіки та управління в умовах системної кризи» (Львів, 2018), V Міжнародна науково-практична конференція «Стратегія розвитку України: фінансово-економічний та гуманітарний аспекти» (Київ, 2018), Всеукраїнська науково-практична конференція «Суспільні трансформації і безпека: людина, держава, соціум» (Львів, 2018), Міжнародна науково-практична конференція «Актуальні проблеми та перспективи розвитку України в галузі управління та адміністрування: ініціативи молоді» (Харків, 2018), VII Всеукраїнська науково-практична конференція «Фінансово-економічний розвиток України в умовах трансформаційних перетворень» (Тернопіль, 2018), XV International scientific conference «Millennium science» (Morrisville, USA, 2018), I Всеукраїнська науково-практична конференція «Державна фінансова політика України в умовах євроінтеграції: погляди науковців та практиків» (Львів, 2017),

Всеукраїнська науково-практична конференція «Суспільні трансформації і безпека: людина, держава, соціум» (Львів, 2017), Всеукраїнська науково-практична конференція «Фінансово-економічні механізми підтримки суб'єктів реального сектору економіки України в умовах дії Угоди про асоціацію з ЄС» (Київ, 2017), V International scientific conference «Science of the third millennium» (Morrisville, USA, 2017), Всеукраїнська науково-практична конференція «Суспільні трансформації і безпека: людина, держава, соціум» (Львів, 2016), Всеукраїнська науково-практична інтернет-конференція «Фінансово-кредитні відносини макрота мікрорівня: трансформація в епоху глобалізації» (Кривий Ріг, 2016), Всеукраїнська науково-практична інтернет-конференція «Проблеми та шляхи досягнення соціо-еколого-економічної безпеки на мікро-, мезо- та макрорівні» (Луцьк, 2016), VII Міжнародна науково-теоретична інтернет-конференція «Творчий пошук молоді – курс на ефективність» (Хмельницький 2016), III Міжнародна науково-практична конференція «Актуальні проблеми обліково-аналітичного процесу в управлінні підприємницькою діяльністю» (Мукачеве, 2015), II Регіональна міжвузівська науково-практична конференція «Проблеми розвитку соціально-економічних систем: підприємництво, глобалізація, економічне зростання» (Київ-Дубно, 2013) та ін., а також на круглих столах та наукових семінарах.

Повнота викладення матеріалів дисертації в опублікованих наукових працях. Основні положення та результати дисертаційного дослідження викладено у 115 наукових працях, серед яких: 13 колективних монографій, 5 з них іноземних (11,54 д.а. належить особисту автору), 11 статей у наукових виданнях, включених до наукометричних баз даних Scopus і Web of Science (3 у вітчизняних, 8 у закордонних журналах), 35 статей у фахових наукових виданнях України (з них 31 входять до міжнародних наукометричних баз), 6 науково-аналітичних видань та навчальних посібників, 50 публікацій апробаційного характеру. Загальний обсяг наукових праць становить 116,89 д.а., з них автору належить 69,65 д.а.

Список публікацій за темою докторської дисертації

Список наукових праць, в яких опубліковані основні наукові результати дисертації:

Колективні монографії:

1. Резильєнтність ендегенного розвитку регіонів в умовах глобальних викликів та шоків: монографія / НАН України. ДУ «Інститут регіональних досліджень імені М. І. Долішнього НАН України»; наук. редактор М.І. Мельник. Львів, 2024. 307 с. (1,34 д.а./0,68 д.а.; *авторський внесок*: п. 5.3.1. Механізми захисту та підтримки підприємницького середовища в умовах глобальної нестабільності та військової агресії. Національний та регіональний аспекти).

2. Stages of Formation and Development of the Economy of Independent Ukraine: collective monograph / Ed. by Doctor of Economics Sciences, Prof. Yu. Pasichnyk. Verlag SWG imex GmbH, Nuremberg, Germany, 2021. 472 p. (0,6 д.а./0,46 д.а.; *авторський внесок*: п. 1.3. Tax stimulate as a tool to intensify banking investment

in Ukraine).

3. Gesellschaftsrechtliche Transformationen von wirtschaftlichen Systemen in den Zeiten der Neo-Industrialisierung: collective monograph / Ed. by Doctor of Economic Sciences, Prof. Pasichnyk Yu. Verlag SWG imex GmbH, Nuremberg, Germany, 2020. 714 p. (0,58 д.а./0,46 д.а.; *авторський внесок*: п. 1.8. Banks with Foreign Capital: Threats and Prospects of Development of Bank Sector of the National Economy).

4. Просторова організація бізнесу в регіонах України: форми та механізми регулювання: монографія у 2-х томах. Т.1 / НАН України. Державна установа «Інститут регіональних досліджень ім. М.І. Долишнього НАН України»; наук. ред. М.І. Мельник. Львів, 2019. 377 с. (3,62 д.а./1,96 д.а.; *авторський внесок*: п. 3.1. Особливості формування та трансформації інституційного забезпечення розвитку форм просторової організації бізнесу; п. 1.3.1. Кластерні концепції розвитку локалізованих економічних систем; п. 3.2. Інституційний вимір податкового та митного регулювання діяльності форм просторової організації бізнесу; п. 3.3. Ефективність просторової організації спеціальних економічних зон та територій пріоритетного розвитку в Україні).

5. Просторова організація бізнесу в регіонах України: форми та механізми регулювання: монографія у 2-х томах. Т.2 / НАН України. Державна установа «Інститут регіональних досліджень ім. М.І. Долишнього НАН України»; наук. ред. М.І. Мельник. Львів, 2019. 330 с. (1,23 д.а./0,74 д.а.; *авторський внесок*: п. 7.1.1. Фінансові інструменти державного сприяння розвитку просторових форм організації бізнесу).

6. Формування інституціонального середовища розвитку економіки України : монографія / наук. ред. О.О. Непочатенко. Умань: «Видавець Сочінський М. М.», 2019. 277 с. (0,48 д.а.; *авторський внесок*: п. 3.3. Податкове регулювання розвитку малого підприємництва: вітчизняний та зарубіжний досвід).

7. Emergence of public development: financial and legal aspects: collective monograph / Ed. by Doctor of Economic Sciences, Prof. Pasichnyk Yu. Agenda Publishing House, Coventry, United Kingdom, 2019. 737 p. (1,05 д.а./0,53 д.а.; *авторський внесок*: п. 1.11. Modern priorities of activities of domestic banks to promote development of economy of Ukraine).

8. Structural transformations and problems of information economy formation: collective monograph. Yunona publishing, New York, USA, 2018. 292 p. (0,82 д.а./0,67 д.а.; *авторський внесок*: п. 2.7. Трансформація податкового регулювання інноваційної діяльності в Україні та Польщі в контексті європейської інтеграції).

9. Теоретико-методологічні аспекти підвищення конкурентоспроможності прикордонного регіону: колективна монографія / наук. ред. В.І. Захарченко та М.М. Меркулова]. Одеса: Атлант, 2018. 243 с. (0,65 д.а./0,51 д.а.; *авторський внесок*: Застосування спеціальних податкових режимів та особливості обліку в аграрній сфері).

10. Sozioökonomische und rechtliche Faktoren der sozialen Entwicklung unter den Bedingungen der Globalisierung. Hrsg. von Doktor der Wirtschaftswissenschaften,

Professor Yu.V. Pasichnyk: kollektive Monographie in 2 Bänden, B. 1. Shioda GmbH, Steyr, Austria, 2018. 476 p. (0,63 д.а./0,51 д.а.; *авторський внесок*: п. 2.9. Структурні зміни у формуванні податкових надходжень місцевих бюджетів в умовах децентралізації).

11. Соціально-економічні аспекти розвитку підприємництва в Україні : монографія / наук. ред. О. О. Непочатенко. Умань: Видавець «Сочінський М.М.», 2018. 272 с. (0,47 д.а.; *авторський внесок*: п. 3.2. Застосування спеціальних режимів оподаткування малого підприємництва).

12. Фінансовий механізм забезпечення сталого розвитку соціально-економічних систем: монографія / наук. ред. Л.І. Антошкіної, С.А. Навроцького. Бердянськ: Видавець Ткачук О.В., 2016. 283 с. (0,56 д.а.; *авторський внесок*: п. 2.5. Банківська система України в умовах структурних трансформацій).

13. Біла О. Г., Боднарюк І. Л., Мединська Т. В.. Управління витратами підприємства: теорія і практика : монографія / Львів : Видавництво ЛКА, 2011. 200с. (11,68 д.а. /3,51 д.а.; *авторський внесок*: п. 1.3. Теоретичні основи управління витратами підприємств, п. 2.3. Оцінювання впливу витрат на ефективність діяльності торговельних підприємств, п. 3.3. Організаційно-логічна модель інтегрованого управління витратами підприємств).

Статті у наукових періодичних виданнях, що індексуються наукометричними базами даних (Web of Science, Scopus)

14. Medynska, T., Loboda, N., Nohinova, N., Oliynyk, N., Borutska, Y. Optimization of ecological taxation: Role in the formation of environmental protection budgets. *International Journal of Environmental Impacts*. Vol. 7, № 1, 2024. Pp. 17-23. DOI: <https://doi.org/10.18280/ije.070102>. (0,72 д.а./0,43 д.а.; *авторський внесок*: запропоновано методологічний підхід до оптимізації екологічного оподаткування за допомогою імітаційного моделювання та кореляційно-регресійного аналізу). (*Scopus, Q3*).

15. Iryna Storonyanska, Khrystyna Patytska, Tetiana Medynska, Liliya Benovska, Liliia Kliuchnyk, Olha Nestor. Systemic prerequisites for shaping the local budgets' tax revenue: the case study of developed countries. *Financial and Credit Activity Problems of Theory and Practic*. №6(53), 2023. Pp. 58-69. DOI: <https://doi.org/10.55643/fcaptp.6.53.2023.4204>. (1,1 д.а./0,41 д.а.; *авторський внесок*: проаналізовано вплив чинників на формування податкових доходів бюджетів муніципалітетів у розвинених країнах). (*Web of Science, Scopus, Q4*).

16. Bondaruk, T., Medynska, T., Nikonenko, U., Melnychuk, I., Loboda, N. Fiscal policy as a guarantee of sustainable development under military conditions. *International Journal of Sustainable Development and Planning*. Vol. 18, № 4, 2023. Pp. 1097-1102. DOI: <https://doi.org/10.18280/ijstdp.18041>. (0,68 д.а./0,35 д.а.; *авторський внесок*: запропоновано методологічні підходи до формування та реалізації фіскальної політики в умовах воєнного стану). (*Scopus, Q2*).

17. Tetyana Medynska, Lesia Sai, Oleksandr Akimkin, Liudmyla Kruchak, Tetiana Doroshenko. Characteristics of the Problems of Socio-Economic Development in the

Conditions of Digital Economy. *International Journal of Computer Science and Network Securit.* Vol. 22, №2, 2022. Pp. 297-303. DOI: <https://doi.org/10.22937/IJCSNS.2022.22.2.37>. (0,71 д.а./0,45 д.а.; авторський внесок: ідентифіковано виклики та обґрунтовано ефективні інструменти соціально-економічного розвитку в умовах цифрової економіки). (*Web of Science*).

18. Rushchyshyn, N., Halkiv, L., Rushchyshyn, M., Medynska, T., Hrytsak, O. Management of innovative development of enterprises considering their financial and resource opportunities in the context of security. *International Journal of Safety and Security Engineering.* Vol. 12, №1, 2022. Pp. 13-20. DOI: <https://doi.org/10.18280/ijsse.120102> (0,96 д.а./0,25 д.а.; авторський внесок: запропоновано методологічний підхід до визначення ресурсних можливостей з метою активізації розвитку підприємництва в контексті безпеки). (*Scopus, Q2*).

19. Tetyana Medynska, Nadiya Rushchyshyn, Roksolana Ivanova, Iryna Bodnariuk, Iryna Kiyanka. Taxation as an Instrument of Stimulation for Business in the Conditions of COVID-19. *International Journal of Computer Science and Network Security.* Vol. 22, №1, 2022. Pp. 602-608. DOI: <https://doi.org/10.22937/IJCSNS.2022.22.1.79>. (0,9 д.а./0,46 д.а.; авторський внесок: запропоновано податкові інструменти стимулювання розвитку бізнесу в умовах COVID-19). (*Web of Science*).

20. Storonyanska I., Melnyk M., Leshchukh I., Shchelyuk S., Medynska T. The Efficiency of Financing the Regional Smart-Specialization Strategies' Implementation from the EU Structural Funds. *European Journal of Sustainable Development.* №10, 2, 2021. Pp. 241-255. DOI: <https://doi.org/10.14207/ejsd.2021.v10n2p241>. (1,11 д.а./0,22 д.а.; авторський внесок: проведено емпіричний аналіз ефективності фінансування реалізації регіональних стратегій смарт-спеціалізації). (*Web of Science*).

21. Rushchyshyn, N., Medynska, T., Nikonenko U., Kostak Z., Ivanova R. Regulatory and legal component in ensuring state's financial security. *Business: Theory And Practice.* №22(2), 2021. Pp. 232-240. DOI: <https://doi.org/10.3846/btp.2021.13580> (1,02 д.а./0,43 д.а.; авторський внесок: проаналізовано чинники впливу на рівень фінансової безпеки держави). (*Scopus, Q2*).

22. Lykholat S, Vinichuk M, Rushchyshyn N, Medynska T, Sapiński A. Вплив деструктивних чинників на інвестиційну та інноваційну привабливість України. *Financial and Credit Activity Problems of Theory and Practice.* №1(36), 2021. Pp. 250-259. DOI: <https://doi.org/10.18371/fcaptp.v1i36.22777>. (0,95 д.а./0,32 д.а.; авторський внесок: здійснено комплексну оцінку умов ведення бізнесу і встановлено взаємозалежності між об'єктивними і суб'єктивними показниками). (*Web of Science*).

23. Melnyk, M., Leshchukh, I., Medynska, T., Rushchyshyn, N. Potential of the sector of financial services in view of the socio-economic growth of Ukrainian regions. *Economic Annals-XXI.* №(9-10), 2020. Pp. 144-154. DOI: <https://doi.org/10.21003/ea.V185-14>. (1,13 д.а./0,4 д.а.; авторський внесок: запропоновано методичний підхід до оцінки ефективності використання

потенціалу сектору фінансових послуг у забезпеченні соціально-економічного зростання регіону). (*Web of Science, Scopus, Q2*).

24. Nikonenko U., Medynska T., Bilotskyi O., Baran M., Shevchuk I. Analysis of institutional factors as part of the component of economic freedom as a background of improvement of structural proportions in the context of improving governance. *Business, Management and Economics Engineering*. Vol. 18, №1, 2020. Pp. 206-225. DOI: <https://doi.org/10.3846/bme.2020.12421>. (1,36 д.а./0,55 д.а.; авторський внесок: запропоновано методологію оцінки залежності структурних змін в економіці країни від індексу економічної свободи). (*Web of Science, Scopus, Q2*).

Статті у наукових фахових виданнях України

25. Мединська Т. В. Сутність фіскального середовища стимулювання підприємництва на різних рівнях управління: концептуалізація понять. *Вісник Львівського торговельно-економічного університету. Економічні науки*. №79, 2024. С. 150-159. DOI: <https://doi.org/10.32782/2522-1205-2024-79-20>. (0,45 д.а.). (*Google Scholar, Ulrich's Periodicals Directory, Index Copernicus, WorldCat*).

26. Мельник М. І., Мединська Т. В. Механізми підтримки і стимулювання розвитку підприємницького сектору України в умовах війни. *Академічні візії*. Вип. 36, 2024. URL : <https://academy-vision.org/index.php/av/article/view/1396>. (1,04 д.а./0,52 д.а.; авторський внесок: запропоновано інструментарій підтримки і стимулювання розвитку підприємницького сектору України в умовах війни).

27. Боднарюк І. Л., Мединська Т. В., Ногінова Н. М. Тенденції розвитку благодійництва та особливості оподаткування в Україні в умовах війни. *Наукові записки Львівського університету бізнесу та права. Серія економічна. Серія юридична*. № 43, 2024. С. 114-125. URL : <https://nzlubp.org.ua/index.php/journal/article/view/1430>. (1,01 д.а./0,55 д.а.; авторський внесок: проаналізовано динаміку міжнародного індексу благодійності та виокремлено особливості оподаткування благодійної допомоги в умовах війни). (*CiteFactor, Google Scholar, OpenAIRE*).

28. Мельник М. І., Мединська Т. В., Мельник В. А. Організаційно-економічні інструменти стимулювання розвитку підприємницького сектору: регіональний та локальний виміри. *Трансформаційна економіка*. №3(08), 2024. С. 72-78. DOI: <https://doi.org/10.32782/2786-8141/2024-8-10> (0,95 д.а./0,32 д.а.; авторський внесок: запропоновано інструменти та механізми для стимулювання підприємницького сектору на регіональному рівні). (*Index Copernicus, Google Scholar*).

29. Мединська Т. В., Боднарюк І. Л., Ногінова Н. М., Бартко М. Т. Фіскальна роль непрямого оподаткування у формуванні доходів бюджету держави. *Наукові записки Національного університету «Острозька академія». Серія «Економіка» : науковий журнал*. 2024. № 32(60). С. 102-108. DOI: [https://doi.org/10.25264/2311-5149-2024-32\(60\)-102-108](https://doi.org/10.25264/2311-5149-2024-32(60)-102-108). (0,81 д.а./0,33 д.а.; авторський внесок: проаналізовано фіскальну ефективність непрямого оподаткування та її вплив на стимулювання підприємницької активності). (*Index Copernicus, Ebsco Publishing, Google Academy*).

30. Medynska T., Nohinova, N., Banakh O., Bandrivskyi O. Systemy podatkowe

Ukrainy i Polski: cechy wspólne i różne. *Економіка. Управління. Інновації*. 2024, № 1(34). С. 82-98. DOI: [https://doi.org/10.35433/ISSN2410-3748-2024-1\(34\)-6](https://doi.org/10.35433/ISSN2410-3748-2024-1(34)-6). (0,82 д.а./ 0,32 д.а.; авторський внесок: рекомендації по вдосконаленню адміністрування податків із врахуванням досвіду Польщі).

31. Мединська Т. В. Фіскальний інструментарій стимулювання підприємницької активності на регіональному та локальному рівнях. *Європейський науковий журнал економічних та фінансових інновацій*. № 1(13), 2024. С. 382-392. DOI: <http://doi.org/10.32750/2024-0137>. (1,01 д.а.). (*RePEc, Index Copernicus, ResearchBib, Google Scholar, Economics and Finance Research*).

32. Мединська Т. В., Олійник Н. Р., Василишин С. А. Сучасні технології адміністрування податків і платежів: вітчизняний та зарубіжний досвід. *Вісник Львівського торговельно-економічного університету*. 2024. Вип. 75. С. 86-94. DOI: <https://doi.org/10.32782/2522-1205-2024-75-12>. (0,8 д.а./ 0,5 д.а.; авторський внесок: запропоновано інноваційні підходи з метою оптимізації системи податкового адміністрування в Україні). (*Google Scholar, Ulrich's Periodicals Directory, Index Copernicus, WorldCat*).

33. Мединська Т. В. Світовий досвід та особливості формування податкових доходів місцевих бюджетів. *Науковий вісник Національної академії статистики, обліку та аудиту*. 2023. № 3-4. С. 45-56. DOI: <https://doi.org/10.31767/nasoa.3-4-2023.04>. (0,81 д.а.). (*Google Scholar, Ulrich's Periodicals Directory, Index Copernicus*).

34. Мельник М. І., Мединська Т. В., Лещух І. В. Просторово-секторальні диспропорції економічного розвитку регіонів України: вплив релокації бізнесу. *Соціально-економічні проблеми сучасного періоду України*. 2023. Вип. 3(161). С. 3-9. DOI: <https://doi.org/10.36818/2071-4653-2023-3-1>. (1,0 д.а./ 0,4 д.а.; авторський внесок: досліджено вплив релокації бізнесу на просторово-секторальні диспропорції економічного розвитку регіонів України).

35. Мединська Т. В., Боднарюк І. Л., Олійник Н. Р. Міжнародна допомога як основа повоєнного відновлення економіки України. *Вісник Львівського торговельно-економічного університету*. 2023. Вип. 73. С. 93-102. DOI: <https://doi.org/10.32782/2522-1205-2023-73-14>. (0,94 д.а./ 0,54 д.а.; авторський внесок: запропоновано інструменти економічного відновлення України та механізми їх застосування у повоєнний період). (*Google Scholar, Ulrich's Periodicals Directory, Index Copernicus, WorldCat*).

36. Мединська Т. В. Фіскальне середовище підприємницької активності в територіальних громадах у період фінансово-економічної кризи, спричиненої пандемією. *Наукові записки Львівського університету бізнесу та права. Серія економічна. Серія юридична*. № 39, 2023. С. 693-699. URL: <https://nzlubp.org.ua/index.php/journal/article/view/1476>. (0,46 д.а.). (*CiteFactor, Google Scholar, OpenAIRE*).

37. Сторонянська І. З., Беновська Л. Я., Мединська Т. В. Система фінансового вирівнювання в Україні в умовах сучасних викликів: основні проблеми та напрями їх вирішення. *Фінанси України*. 2023. № 2. С. 53-70. DOI:

<https://doi.org/10.33763/finukr2023.02.053>. (1,23 д.а./ 0,41 д.а.; авторський внесок: окреслено проблеми системи фінансового вирівнювання в Україні та шляхи їх вирішення). (*Index Copernicus*).

38. Мединська Т. В. Концептуальні засади стимулювання економічного зростання на регіональному і місцевому рівнях в умовах нестабільності. *Академічні візії*. 2023. Вип. 26. URL: <https://academy-vision.org/index.php/av/article/view/1543>. (0,69 д.а.).

39. Дуб А. Р., Мединська Т. В. Податкова політика в умовах війни та її вплив на формування доходів місцевих бюджетів. *Проблеми економіки*. 2022. № 4. С. 214-221. DOI: <https://doi.org/10.32983/2222-0712-2022-4-214-221>. (0,76 д.а./ 0,38 д.а.; авторський внесок: критично оцінено та обґрунтовано перспективи наповнення місцевих бюджетів податковими надходженнями в короткостроковому періоді). (*Ulrich's Periodicals Directory, Index Copernicus, WorldCat, Ebsco Publishing, OpenAIRE, Research Bible, BASE, J-Gate, Google Academy*).

40. Мединська Т. В., Ногінова Н. М. Цифровізація органів податкового адміністрування в контексті сучасних викликів і загроз. *Наукові записки Національного університету «Острозька академія». Серія «Економіка» : науковий журнал*. 2022. № 24(52). С. 90-96. DOI: 10.25264/2311-5149-2022-24(52)-90-96. (0,66 д.а./ 0,43 д.а.; авторський внесок: запропоновано напрями вдосконалення цифровізації податкових органів для ефективного процесу адміністрування податків). (*Index Copernicus, Ebsco Publishing, Google Academy*).

41. Руцишин Н. М., Мединська Т. В., Клименко С. М. Застосування антикризового менеджменту банками України в умовах сучасних викликів. *Бізнес Інформ*. 2022. № 1. С. 314-322. DOI: <https://doi.org/10.32983/2222-4459-2022-1-314-322>. (0,54 д.а./ 0,21 д.а.; авторський внесок: обґрунтовано антикризові заходи для підтримки банківських установ з метою підвищення їх стійкості в умовах нестабільності). (*Ulrich's Periodicals Directory, Index Copernicus, WorldCat, Ebsco Publishing, OpenAIRE, Research Bible, BASE, J-Gate, Google Academy*).

42. Мединська Т. В., Андрейків Т. Я., Маланюк І. Р. Зарубіжний досвід податкового стимулювання бізнесу в умовах Covid-19. *Міжнародний науковий журнал «Інтернаука». Серія: «Економічні науки»*. 2022. №2(58). С. 179-186. DOI: <https://doi.org/10.25313/2520-2294-2022-2-7898>. (0,69 д.а./ 0,45 д.а.; авторський внесок: запропоновано методи податкового стимулювання розвитку бізнесу в умовах пандемії з врахуванням досвіду зарубіжних країн). (*Ulrich's Periodicals Directory, Index Copernicus, Research Bible, Polish Scholarly Bibliography, BASE, J-Gate, Electronic Journals Library, Google Academy*).

43. Мединська Т. В., Руцишин Н. М., Ніконенко У. М. Податкове регулювання інвестиційної діяльності банків України. *Бізнес Інформ*. 2020. № 11. С. 316-324. DOI: <https://doi.org/10.32983/2222-4459-2020-11-316-324>. (0,99 д.а./ 0,36 д.а.; авторський внесок: обґрунтовано рекомендації щодо застосування податкових інструментів стимулювання інвестиційної діяльності банків України). (*Ulrich's Periodicals Directory, Index Copernicus, WorldCat, Ebsco Publishing, OpenAIRE, Research Bible, BASE, J-Gate*,

Google Academy).

44. Жабинець О. Й., Мединська Т. В. Роль міст обласного значення у залученні прямих іноземних інвестицій: регіональний вимір. *Економіка: реалії часу*. 2019. № 5(45). С. 53-59. DOI: <https://doi.org/10.5281/zenodo.3766824>. (0,67 д.а./ 0,35 д.а.; авторський внесок: проаналізовано динаміку прямих іноземних інвестицій у структурі зовнішньоекономічної діяльності обласних міст Західного регіону України). (*Ulrich's Periodicals Directory, Index Copernicus, Ebsco Publishing, Google Scholar*).

45. Максимович О. В., Кропельницька С. О., Мединська Т. В. Ключові елементи стратегічного планування розвитку територіальних громад прикарпатського регіону в умовах євроінтеграційних процесів. *Актуальні проблеми розвитку економіки регіону*. 2018. Вип. 14. Т. 1. С. 213-230. (1,02 д.а./ 0,55 д.а.; авторський внесок: обґрунтовано рекомендації щодо підвищення ефективності стратегічного планування розвитку громад). (*Index Copernicus, Ulrich's Periodicals Directory, Directory of Research Journals Indexing, Google Scholar, ResearchBib*).

46. Мединська Т. В., Стройний І. М. Податкове регулювання розвитку малого підприємництва в Україні. *Інноваційна економіка*, 2018. № 9-10 (77). С. 27-31. (0,72 д.а./ 0,56 д.а.; авторський внесок: досліджено податкове регулювання розвитку малого бізнесу та шляхи його вдосконалення). (*Google Scholar, Index Copernicus, ERIH PLUS, CROSSREF, ResearchBib, Polska Bibliografia Naukowa*).

47. Мединська Т. В., Галас Х. Ю. Сучасні тенденції формування і розподілу доходів місцевих бюджетів України. *Глобальні та національні проблеми економіки. Електронне наукове фахове видання*. 2018. № 21. С. 609-614. (0,56 д.а./ 0,46 д.а.; авторський внесок: проаналізовано склад і структуру доходів місцевих бюджетів та наведено рекомендації щодо її оптимізації). (*Index Copernicus*).

48. Мединська Т. В., Понятівський І. С., Керод Т. Р. Погашення податкового боргу в системі адміністрування податків та зборів в Україні. *Підприємництво і торгівля : збірник наукових праць*. 2017. Вип. 21. С. 92-96. (0,46 д.а./ 0,26 д.а.; авторський внесок: запропонована нова модель процедури погашення податкового боргу). (*Google Scholar, Ulrich's Periodicals Directory, Index Copernicus*).

49. Мединська Т. В., Боднарюк І. Л., Кропельницька С. О. Банківська система України: територіальна структура та виклики сьогодення. *Актуальні проблеми розвитку економіки регіону*. 2017. Вип. 13. Т. 2. С. 80-89. (0,61 д.а./ 0,46 д.а.; авторський внесок: обґрунтовано шляхи вдосконалення рівня забезпеченості банківськими установами західного регіону з умовх нестабільності банківської системи). (*Index Copernicus, Ulrich's Periodicals Directory, Directory of Research Journals Indexing, Google Scholar, ResearchBib*).

50. Мединська Т. В., Черевата Р. Ю. Податкове стимулювання інноваційної діяльності в Україні та Польщі в умовах європейського вибору. *Економіка та суспільство*. 2017. № 13. С. 1149-1156. (0,7 д.а./ 0,55 д.а.; авторський внесок: досліджено податкове стимулювання інноваційної діяльності як складової державної інноваційно-інвестиційної політики). (*Google Scholar, Index Copernicus*).

51. Мединська Т. В., Чабанюк О. М., Малець А. Т. Спеціальні податкові режими в контексті реформування податкового кодексу України. *Сталий розвиток економіки*. 2017. № 4(37). С. 162-168. (0,65 д.а./ 0,32 д.а.; авторський внесок: досліджено спеціальні режими оподаткування як інструмент державної підтримки малих підприємств). (*Google Scholar, Index Copernicus*).

52. Мединська Т. В., Малець А. Т. Особливості фіскального регулювання великих платників податків. *Актуальні проблеми розвитку економіки регіону*. 2016. Вип. 12. Т. 2. С. 43-51. (0,73 д.а./ 0,56 д.а.; авторський внесок: запропоновано напрями вдосконалення фіскального регулювання та адміністрування податків великими платниками). (*Index Copernicus, Ulrich's Periodicals Directory, Directory of Research Journals Indexing, Google Scholar, ResearchBib*).

53. Мединська Т. В., Черевата Р. Ю. Аналіз фіскальної ефективності податку на прибуток в Україні. *Вісник ОНУ ім. І.І. Мечнікова. Серія «Економіка»*. 2015. Випуск 5 (20). С. 236-240. (0,51 д.а./ 0,43 д.а.; авторський внесок: проведено аналіз фіскальної ефективності податку на прибуток та надано рекомендації щодо її підвищення). (*Index Copernicus, International Journals Master List; Google Академія; Ulrich's Periodicals Directory; Research Bible.*).

54. Мединська Т. В., Черевата Р. Ю. Пряме оподаткування в контексті європейського досвіду. *Луцький національний технічний університет. Збірник наукових праць. Серія «Облік і фінанси»*. 2015. Випуск 12 (45). Ч. 3. С. 389-400. (0,52 д.а./ 0,44 д.а.; авторський внесок: запропоновано шляхи реформування системи прямого оподаткування в Україні до вимог ЄС). (*Index Copernicus*).

55. Мединська Т. В. Податкова перевірка як один із способів здійснення податкового контролю. *Збірник наукових праць ДЕТУТ. Серія «Економіка і управління»*. 2014. Вип. 28. С. 202-209. (0,52 д.а.). (*Index Copernicus*).

56. Мединська Т. В. Єдиний податок у формуванні доходів місцевих бюджетів та податковий контроль за його сплатою. *Сталий розвиток економіки*. 2014. № 2(24). С. 218-224. (0,65 д.а.). (*Index Copernicus*).

57. Мединська Т. В., Слюсар Р. Ю. Альтернативні системи оподаткування малого бізнесу в зарубіжних країнах: досвід для України. *Збірник наукових праць ДЕТУТ. Серія «Економіка і управління»*. 2014. Вип. 30. С. 231-244. (1,1 д.а./ 0,75 д.а.; авторський внесок: обґрунтовано систему заходів удосконалення податкових режимів для малого бізнесу з врахуванням зарубіжного досвіду). (*Index Copernicus*).

58. Мединська Т. В. Податкове стимулювання діяльності сільсько-господарських кооперативів зарубіжних країн: досвід для України. *Вісник Львівської комерційної академії. Серія економічна*. 2013. Вип. 40. С. 98-105. (0,53 д.а.).

59. Мединська Т. В. Фіксований сільськогосподарський податок як спеціальний режим оподаткування аграрного бізнесу в Україні. *Збірник наукових праць ДЕТУТ. Серія «Економіка і управління»*. 2013. Вип. 26. С. 281-288. (0,48 д.а.).

Наукові видання і доповіді, навчальні посібники

60. Глобальні чинники та ризики ендегенного розвитку регіонів: наукове видання / НАН України. ДУ «Інститут регіональних досліджень імені М. І. Долишнього НАН України»; наук. редактор М. І. Мельник. Львів, 2022. 150 с. (1,0 д.а./ 0,45 д.а.; авторський внесок: п. 2. Сучасні глобальні виклики та тренди: діагностика впливу на ендегенний розвиток регіону).

61. Просторові форми організації бізнесу в Україні: тенденції, перспективи та механізми розвитку: наукова доповідь / НАН України. ДУ «Інститут регіональних досліджень імені М. І. Долишнього НАН України»; наук. редактор М. І. Мельник. Львів, 2018. 107 с. (1,14 д.а./ 0,55 д.а.; авторський внесок: п. 7.1. Інструменти державного сприяння розвитку просторових форм організації бізнесу; п. 7.2. Інститути підтримки розвитку форм просторової організації бізнесу).

62. Ruschyshyn N. M., Medynska T. V. Mudra R. R. The modern state of the banking products and services in Ukraine and its state regulation. *Wschodnioeuropejskie Czasopismo Naukowe (East European Scientific Journal)*. 2019. №6(46), vol. 8. Pp. 18-24. (0,38 д.а./ 0,13 д.а.; авторський внесок: запропоновано концепцію державного регулювання ринку банківських послуг та її вплив на підприємницьку активність). (*Google Scholar, Index Copernicus*).

63. Мединська Т. В., Власюк Н. І. Податкова система: навчальний посібник [3-є вид., перероб. та доповнене] (з грифом МОН України). Львів : “Магнолія-2006”, 2012. 424 с. (24,6 д.а./ 13,5 д.а.; авторський внесок: сутність і види податків; організація податкової системи; Державна податкова служба; акцизний податок; мито; ухилення від податків і перекладання податків; податкова політика в системі державного регулювання економіки; неподаткові платежі до бюджету).

64. Власюк Н. І., Мединська Т. В., Мельник М. І. Місцеві фінанси: навчальний посібник (з грифом МОН України). К: Алерта, 2011. 328 с. (20,01 д.а./ 13,5 д.а.; авторський внесок: місцеві фінанси, їх сутність, склад і роль у розвитку економічної та соціальної інфраструктури; місцеві бюджети – визначальна ланка місцевих фінансів; фінансові ресурси місцевого самоврядування; управління фінансами і фінансовий контроль на регіональному рівні).

65. Medynska T. V. Rola podatku na dochód w kształtowaniu dochodów budżetu Ukrainy. *Nauka i studia. Przemysl*, 2011. № 11(42). S. 5-10. (0,45 д.а.).

Наукові праці, які засвідчують апробацію матеріалів дисертації:

66. Piotr Luty, Tetyana Medyńska. Badania w rachunkowości w okresie transformacji cyfrowej. *Сучасні напрями розвитку економіки, підприємництва, технологій та їх правового забезпечення*: матеріали міжнар. наук.-практ. конф., 29-30 травня 2024 р. Львів: вид-во ЛТЕУ, 2024. С. 162-165. (0,19 д.а./ 0,1 д.а.; авторський внесок: використання блокчейну та штучного інтелекту в обліку та адмініструванні податків).

67. Medynska T. V., Humenyuk. V. R. Tax evasion: reasons, consequences and fighting mechanism. *Соціальне підприємництво як інструмент відновлення України*: тези доповідей міжнародного форуму стейкхолдерів, 20 червня 2024 р. Чернігів, 2024. С. 71-73. (0,16 д.а./ 0,1 д.а.; авторський внесок: досліджено проблеми ухилення від сплати податків суб'єктами бізнесу та вплив на втрати бюджету).

68. Мединська Т. В. Податки на економічну діяльність та їх роль у доходах бюджетів муніципалітетів у країнах ЄС. *Стратегія розвитку України: фінансово-економічний та гуманітарний аспекти*: матеріали X Міжнар. наук.-практ. конф., 20 жовтня 2023 р. Київ. С. 140-143. (0,2 д.а.).

69. Мединська Т. В. Вплив змін податкового законодавства на формування доходів місцевих бюджетів в умовах війни. *Сучасні напрями розвитку економіки, підприємництва, технологій та їх правового забезпечення*: матеріали Міжнар. наук.-практ. конф. / [відповід. за вип.: проф. Семак Б. Б.], 01-02 червня 2023 р. Львів: вид-во ЛТЕУ, 2023. С. 153-154. (0,16 д.а.).

70. Мединська Т. В. Електронне оподаткування в умовах воєнного стану в Україні. *Сучасні напрями розвитку економіки, підприємництва, технологій та їх правового забезпечення*: матеріали Міжнар. наук.-практ. конф. / [відповід. за вип. : проф. Семак Б. Б.], 01-02 червня 2022 р. Львів : вид-во ЛТЕУ, 2022. С. 181-183. (0,17 д.а.).

71. Мединська Т. В. Фіскальна політика стимулювання розвитку бізнесу в умовах Covid-19. *Актуальні проблеми та перспективи розвитку обліку, аналізу та контролю в соціально-орієнтованій системі управління підприємством* : матеріали V Всеукр. наук.-практ. конф., 14-15 квітня 2022 р. Полтава, 2022. С. 386-388. (0,18 д.а.).

72. Мединська Т. В. Дискреційні фіскальні заходи для подолання кризи. *Управління соціально-економічними трансформаціями господарських процесів: реалії і виклики* : матеріали IV Міжнар. наук.-практ. конф., 6-7 квітня 2022 р. Мукачево, 2022. С. 164-167. (0,17 д.а.).

73. Мединська Т. В. Податкові преференції як інструменти стимулювання бізнесу. *Фінансове регулювання зрушень у економіці України*: збірник тез доповідей учасників V Міжнар. науково-практ. Інтернет-конф., 29 березня 2022 р. Мукачево: Вид-во МДУ, 2022. С. 152-155. (0,14 д.а.).

74. Мединська Т. В. Цифрова модернізація в системі податкового адміністрування: тренди та виклики для України. *Сучасні напрями розвитку економіки, підприємництва, технологій та їх правового забезпечення*: матеріали Міжнар. наук.-практ. конф. / [відповід. за вип. : проф. Семак Б. Б.], 2 червня 2021 р. Львів : вид-во ЛТЕУ, 2021. С. 103-106. (0,21 д.а.).

75. Мединська Т. В. Податковий комплаєнс у системі фіскального адміністрування. *Сучасні напрями розвитку економіки, підприємництва, технологій та їх правового забезпечення*: матеріали Міжнар. наук.-практ. конф., 18 -19 червня 2020 р. / [відповід. за вип. : проф. Семак Б. Б.]. Львів : вид-во ЛТЕУ, 2020. С. 128-130. (0,16 д.а.).

76. Мединська Т. В. Фіскальні ефекти ухилення від сплати податків в Україні. *Фінансово-економічний розвиток України в умовах трансформаційних перетворень*: матеріали II Міжнар. наук.-практ. конф., 28 квітня 2020 р. Тернопіль : ФОП Осадца Ю.В., 2020. С. 113-116. (0,21 д.а.).

77. Мединська Т. В. Бюджетний контроль у процесі виконання місцевих

бюджетів України. *Механізми забезпечення сталого розвитку економіки : проблеми, перспективи, міжнародний досвід* : матеріали I Міжнар. наук.-практ. конф., 23 квітня 2020 р. / ред. кол. : О. І. Черевко та ін.; Харківський держ. ун-т харч. та торг. Х. : ХДУХТ, 2020. С. 121-126. (0,27 д.а.).

78. Мединська Т. В., Ногінова Н. М. Податкове регулювання зовнішньоекономічної діяльності та його вплив на формуванні доходів бюджету України. *Інноваційний вимір змін в обліково-аналітичному забезпеченні бізнесу: теорія, методологія, інформаційні технології* : матеріали II Міжнар. наук.-практ. інтернет-конф., 19 березня 2020 р. / ред. кол.: О. І. Черевко та ін. Х. : ХДУХТ, 2020. С. 67-69. (0,15 д.а./ 0,1 д.а.; авторський внесок: вдосконалення механізму податкового регулювання експортно-імпорتنих операцій).

79. Мединська Т. В. Фіскальні інструменти державного регулювання зовнішньоекономічної діяльності в Україні. *Фінансова політика України в умовах європейської інтеграції*: збірник тез наук. доп. за матеріалами I Всеукр. наук.-практ. конф., 20 лютого 2020 р., у 2 ч. Львів : ЛНУ імені Івана Франка, 2020. Ч. 1. С. 90-94. (0,21 д.а.).

80. Мединська Т. В., Сасоліна Н. В. Сучасні методи податкового планування в умовах реформування державної податкової служби. *Обліково-аналітичні й статистичні методи та моделі в оподаткуванні, бізнесі, економіці*: матеріали XV Всеукр. наук.-практ. інтернет-конф., 25 листопада – 1 грудня 2019 р. Ірпінь, 2019. С. 93-95. (0,13 д.а./ 0,09 д.а.; авторський внесок: обґрунтовано застосування сучасних методів податкового прогнозування і планування).

81. Мединська Т. В. Застосування спеціальних режимів оподаткування у сільському господарстві. *Ефективність функціонування сільськогосподарських підприємств*: матеріали VIII Міжнар. наук.-практ. щорічної інтернет-конф., 22-24 травня 2019 р. Львів: Ліга-Прес. С. 55-59. (0,19 д.а.).

82. Мединська Т. В. Доходи місцевих бюджетів України в умовах фіскальної децентралізації. *Актуальні проблеми економіки і торгівлі в сучасних умовах*: матеріали щорічної наукової конференції вчених ЛТЕУ, 15-17 травня 2019 р. / [відповід. за вип. : проф. Семак Б. Б.]. Львів: вид-во ЛТЕУ, 2019. С. 126-128. (0,16 д.а.).

83. Мединська Т. В. Пільгове оподаткування малого підприємництва: вітчизняний та зарубіжний досвід. *Проблеми розвитку фінансово-кредитної системи* : збірник тез XIX Міжнар. наук. конф., 29 березня 2019 р. / ЛННІ ДВНЗ «Університет банківської справи». Львів, 2019. С. 308-311. (0,17 д.а.).

84. Мединська Т. В. Фіскальний потенціал місцевих податків і зборів в умовах бюджетної децентралізації фінансових ресурсів. *Актуальні проблеми сучасного бізнесу: обліково-фінансовий та управлінський аспекти*: матеріали I Міжнар. наук.-практ. інтернет-конф., 19-21 березня 2019 р. Ч. 2. Львів: ЛДАУ, 2019. С. 270-273. (0,17 д.а.).

85. Мединська Т. В., Федак Л. В. Нормативно-правовий механізм оподаткування нерухомого майна в Україні. *Актуальні проблеми економіки та управління в умовах системної кризи* : збірник матеріалів Міжнар. наук.-практ.

інтернет-конф., 28 листопада 2018 р. Львів: Львівський інститут МАУП, 2018. Ч. 2. С. 310-314. (0,21 д.а./ 0,15 д.а.; *авторський внесок*: сформовано перспективи оподаткування нерухомості з врахуванням змін податкового законодавства).

86. Мединська Т. В., Малець А. Т. Пріоритетні напрями податкового стимулювання регіонального розвитку. *Актуальні проблеми економіки та управління в умовах системної кризи* : збірник матеріалів Міжнар. наук.-практ. інтернет-конф., 28 листопада 2018 р. Львів: Львівський інститут МАУП, 2018. Ч. 2. С. 315-318. (0,15 д.а./ 0,10 д.а.; *авторський внесок*: запропоновано податкові інструменти стимулювання розвитку регіону).

87. Мединська Т. В., Боднарюк І. Л. Громадський бюджет: принципи побудови та переваги для суб'єктів бюджетних відносин. *Стратегія розвитку України: фінансово-економічний та гуманітарний аспекти*: матеріали V Міжнар. наук.-практ. конф., 17 жовтня 2018 р. Київ, «Інформаційно-аналітичне агентство», 2018. С. 157-161. (0,27 д.а./ 0,17 д.а.; *авторський внесок*: сформовано перспективи впровадження громадських бюджетів в містах України).

88. Мединська Т. В. Зарубіжний досвід використання податкових інструментів сприяння розвитку просторових форм організації бізнесу. *Стратегія розвитку України: фінансово-економічний та гуманітарний аспекти*: матеріали V Міжнар. наук.-практ. конф., 17 жовтня 2018 р. Київ, «Інформаційно-аналітичне агентство», 2018. С. 153-156. (0,28 д.а.).

89. Мединська Т. В., Керод Т. Р. Податкова політика на регіональному рівні в умовах децентралізації. *Суспільні трансформації і безпека: людина, держава, соціум* : матеріали доповідей Всеукр. наук.-практ. конф., 14 червня 2018 р. Львів : Львівський інститут МАУП, 2018. С. 61-64. (0,22 д.а./ 0,16 д.а.; *авторський внесок*: сформовано перспективні напрями реалізації податкової політики на регіональному рівні в умовах децентралізації).

90. Мединська Т. В., Малець А. Т. Надходження єдиного податку до місцевих бюджетів України в умовах структурних змін. *Актуальні проблеми та перспективи розвитку України в галузі управління та адміністрування: ініціативи молоді* : матеріали Міжнар. наук.-практ. інтернет-конф. / ред. кол.: О.І. Черевко та ін., 17 травня 2018 р.; Харківський держ. ун-т харч. та торг. Х.: ХДУХТ, 2018. С. 114-116. (0,14 д.а./ 0,08 д.а.; *авторський внесок*: проаналізовано структурні зміни надходжень єдиного податку до доходів місцевих бюджетів в умовах децентралізації).

91. Мединська Т. В. Інституційні засади використання податкових інструментів розвитку інноваційних форм підприємницької діяльності в Україні. *Актуальні проблеми економіки і торгівлі в сучасних умовах євроінтеграції*: матеріали наукової конференції професорсько-викладацького складу і аспірантів ЛТЕУ, 13-14 травня 2018 р. / [відпов. за вип. Б. Б. Семак]. Львів: В-во ЛТЕУ, 2018. С. 162-165. (0,36 д.а.).

92. Мединська Т. В., Малець А. Т. Податкові надходження у формуванні місцевих бюджетів України в умовах децентралізації. *Актуальні проблеми*

економіки і торгівлі в сучасних умовах євроінтеграції: матеріали наукової конференції професорсько-викладацького складу і аспірантів ЛТЕУ, 13-14 травня 2018 р. / [відпов. за вип. Б. Б. Семак]. Львів: Видавництво ЛТЕУ, 2018. С. 166-168. (0,25 д.а./ 0,18 д.а.; *авторський внесок*: здійснено аналіз структурних змін у формуванні податкових надходжень місцевих бюджетів в умовах децентралізації).

93. Мединська Т. В., Керод Т. Р. Податкова політика у напрямі погашення податкового боргу. *Фінансово-економічний розвиток України в умовах трансформаційних перетворень*: матеріали VII всеукр. наук.-практ. конф., 26 квітня 2018 р. Тернопіль: Крок, 2018. С. 150-153. (0,20 д.а./ 0,13 д.а.; *авторський внесок*: сформовано пріоритетні заходи податкової політики з метою погашення податкового боргу).

94. Мединська Т. В. Особливості оподаткування в офшорних зонах. *Сучасні проблеми обліку, аналізу, аудиту й оподаткування суб'єктів господарської діяльності: теоретичні, практичні та освітянські аспекти*: матеріали II Всеукр. наук.-практ. конф., 29-30 березня 2018 р. Дніпро: НМетАУ, 2018. С. 542-545. (0,16 д.а.).

95. Мединська Т. В., Федак Л. В. Економіко-правові аспекти податкового стимулювання інвестиційно-інноваційної діяльності в Україні. *Millennium science: proceedings of XV International scientific conference*, Feb. 16, 2018. Morrisville Lulu Press., USA, 2018. Р. 67-69. (0,20 д.а./ 0,14 д.а.; *авторський внесок*: виділено проблеми податкового стимулювання інвестиційно-інноваційної діяльності та шляхи їх подолання).

96. Мединська Т. В., Керод Т. Р. Реалізація податкової політики в напрямі розвитку малого бізнесу в Україні. *Державна фінансова політика України в умовах євроінтеграції: погляди науковців та практиків*: матеріали I Всеукр. наук.-практ. конф., 14 грудня 2017 р. Львів : ЛНУ імені Івана Франка, 2018. С. 318-321. (0,18 д.а./ 0,12 д.а.; *авторський внесок*: виділено напрями формування ефективної податкової політики для розвитку малого бізнесу).

97. Мединська Т. В., Черевата Р. Ю. Податкове стимулювання розвитку R&D в Україні та Польщі. *Суспільні трансформації і безпека: людина, держава, соціум*: матеріали доповідей Всеукр. наук.-практ. конф., 08 червня 2017 р. Львів: Львівський інститут МАУП, 2017. С.80-84. (0,27 д.а./ 0,18 д.а.; *авторський внесок*: сформовано напрями податкового стимулювання розвитку інноваційної діяльності вітчизняних підприємств із врахуванням польського досвіду).

98. Мединська Т. В. Інституційна реформа органів ДФС з метою подолання корупції. *Інституційний розвиток системи публічного управління та адміністрування*: збірник тез доповідей круглого столу, 25 травня 2017 р. Львів : Видавництво Львівської політехніки. 2017. С. 36-38. (0,18 д.а.).

99. Мединська Т. В. Реформування національної системи адміністрування податків до вимог ЄС. *Фінансово-економічні механізми підтримки суб'єктів реального сектору економіки України в умовах дії Угоди про асоціацію з ЄС*: матеріали Всеукр. наук.-практ. конф., 24 травня 2017 р. К.: Алерта, 2017. С. 36-37.

(0,13 д.а.).

100. Мединська Т. В., Малець А. Т. Нормативно-правове регулювання діяльності великих платників податків в Україні. *Актуальні проблеми економіки і торгівлі в сучасних умовах євроінтеграції* : матеріали щорічної наук. конф. професорсько-викладацького складу та аспірантів Львівського торговельно-економічного університету / [відповід. за вип.: проф. Семак Б. Б.], 11-12 травня 2017 р., Львів: вид-во Львівського торговельно-економічного університету, 2017. С. 91-93. (0,21 д.а./ 0,15 д.а.; *авторський внесок*: запропоновано дефініцію великих платників податків як суб'єктів податкових відносин).

101. Medynska T. V., Cherevata R. Y. European integration of the economic system: comparative analysis of Ukraine and Poland. *Science of the third millennium: proceedings of V International scientific conference*, Apr. 29, 2017. Morrisville Lulu Press., USA, 2017. Pp. 78-81. (0,23 д.а./ 0,16 д.а.; *авторський внесок*: здійснено компаративний аналіз розвитку економічних систем Польщі і України).

102. Мединська Т. В., Керод Т. Р. Наукові підходи щодо сутності податкової політики. *Суспільні трансформації і безпека: людина, держава, соціум*: матеріали Всеукр. наук.-практ. конф., 17 червня 2016 р. Львів: Львівський інститут МАУП / [редкол.: Лелик Л. І., Садова У. Я., Данилюк Л.Г. та ін.], 2016. С. 106-109. (0,23 д.а./ 0,16 д.а.; *авторський внесок*: запропоновано дефініцію податкової політики в умовах євроінтеграції).

103. Мединська Т. В., Боднарюк І. Л. Податковий контроль та напрями його вдосконалення. *Фінансово-кредитні відносини макро- та мікрорівня: трансформація в епоху глобалізації*: матеріали Всеукр. наук.-практ. інтернет-конф., 25 травня 2016 р. Кривий Ріг, 2016. С. 127-130. (0,19 д.а./ 0,12 д.а.; *авторський внесок*: визначено напрями вдосконалення податкового контролю малих і середніх підприємств).

104. Мединська Т. В., Керод Т. Р. Стратегічні орієнтири податкової політики України. *Фінансово-кредитні відносини макро- та мікрорівня: трансформація в епоху глобалізації*: матеріали Всеукр. наук.-практ. інтернет-конф., 25 травня 2016 р. Кривий Ріг, 2016. С. 137-140. (0,21 д.а./ 0,15 д.а.; *авторський внесок*: обґрунтовано стратегічні напрями реформування податкової політики України в умовах євроінтеграції).

105. Мединська Т. В., Малець А. Т. Податковий контроль у системі державного податкового механізму. *Проблеми та шляхи досягнення соціо-еколого-економічної безпеки на мікро-, мезо- та макrorівні*: матеріали Всеукр. наук.-практ. інтернет-конф., 29 квітня 2016 р. / відп. ред. В. О. Морохова. Луцьк: РВВ Луцького НТУ, 2016. С. 143-146. (0,13 д.а./ 0,08 д.а.; *авторський внесок*: обґрунтовано завдання податкового контролю в системі державного податкового механізму).

106. Мединська Т. В., Черевата Р. Ю. Європейська практика оподаткування доходів фізичних осіб. *Творчий пошук молоді – курс на ефективність*: тези доповідей VII Міжнар. наук.-теорет. Інтернет-конф., 25 лютого 2016 р. Хмельницький : ХКТЕІ, 2016. С. 229-231. (0,11 д.а./ 0,07 д.а.; *авторський внесок*: обґрунтовано напрями

вдосконалення системи оподаткування доходів громадян із врахуванням європейської практики).

107. Мединська Т. В., Малець А. Т. Податкове регулювання як один із елементів державного податкового механізму. *Творчий пошук молоді – курс на ефективність*: тези доповідей VII Міжнар. наук.-теорет. Інтернет-конф., 25 лютого 2016 р. Хмельницький : ХКТЕІ, 2016. С. 227-228. (0,13 д.а./ 0,08 д.а.; авторський внесок: сформовано шляхи вдосконалення податкового регулювання з метою стимулювання пріоритетних галузей та регіонів).

108. Мединська Т. В., Малець А. Т. Фіскальне середовище ведення бізнесу в Україні. *Актуальні проблеми обліково-аналітичного процесу в управлінні підприємницькою діяльністю*: матеріали III Міжнар. наук.-практ. інтернет-конф., 26 листопада 2015 р. Мукачєво, 2015. С. 425-427. (0,17 д.а./ 0,12 д.а.; авторський внесок: виявлено проблеми фіскального середовища ведення бізнесу в Україні та запропоновано шляхи їх вирішення.).

109. Мединська Т. В. Реформування системи прямого оподаткування в Україні до вимог ЄС. *Актуальні проблеми обліково-аналітичного процесу в управлінні підприємницькою діяльністю*: матеріали III Міжнар. наук.-практ. інтернет-конф., 26 листопада 2015 р. Мукачєво, 2015. С. 422-425. (0,27 д.а.).

110. Мединська Т. В. Податковий механізм як економічна категорія та його елементи. *Актуальні проблеми економіки і торгівлі в сучасних умовах євроінтеграції*: матеріали наукової конференції професорсько-викладацького складу і аспірантів, 12-13 травня 2015 р. / [ред. кол. : П. О. Куцик, Б. Б. Семак, Г. І. Башнянин, В. В. Апопій В.В., І. В. Сирохман та ін.]. Львів : Видавництво ЛКА, 2015. С. 51-52. (0,14 д.а.).

111. Мединська Т. В. Основні положення реформування спрощеної системи оподаткування в Україні. *Проблеми розвитку соціально-економічних систем: підприємництво, глобалізація, економічне зростання* : матеріали II Регіональної міжвузівської наук.-практ. конф., 28 березня 2013 р. Київ-Дубно, 2013. Вип. 2. С. 70-71. (0,16 д.а.).

112. Мединська Т. В. Роль туристичного збору у формуванні доходів місцевих бюджетів. *Перспективи розвитку індустрії туризму в Україні*: матеріали міжвузівської викладацької наук.-практ. конф., 5 грудня 2013 р. Львів, 2013. С. 155-158. (0,26 д.а.).

113. Мединська Т. В. Податкове стимулювання діяльності сільськогосподарських кооперативів зарубіжних країн: досвід для України. *Кооперативна модель економічного розвитку в умовах глобалізації* : матеріали наук. конф. професорсько-викладацького складу і аспірантів, 3-5 квітня 2013 р. / [ред. кол. : Г. І. Башнянин, В. В. Апопій В.В., О. Д. Вовчак та ін.]. Львів : Видавництво ЛКА, 2012. С. 17-19. (0,22 д.а.).

114. Мединська Т. В. Спеціальні податкові режими у Податковому кодексі України. *Наукові дослідження молоді* : IV звітна наук.-практ. конф., 25 квітня 2012 р. Київ-Дубно, 2012. С. 44-48. (0,2 д.а.).

115. Мединська Т. В. Стимулююча роль податку на прибуток підприємств. *Актуальні проблеми розвитку економіки та гуманітаристики України в умовах ризиків*: збірник матеріалів наук-практ. конф., 5 грудня 2012 р. / [ред. кол.: М.Г. Лустюк та ін.]. Рівне, 2012. С. 24-27. (0,23 д.а.).

Структура та обсяг дисертації. Дисертаційна робота складається зі вступу, п'яти розділів, висновків, списку використаних джерел і додатків, викладених на 468 сторінках друкованого тексту. Матеріали дисертації містять 19 таблиць, 48 рисунків. Список використаних джерел із 438 найменувань розміщено на 46 сторінках, 3 додатки – на 37 сторінках.

Обґрунтованість і достовірність наукових положень, висновків і рекомендацій, які захищаються. Наукові положення, висновки та рекомендації обґрунтовані на належному рівні, опубліковані в періодичних наукових виданнях, апробовані на міжнародних і всеукраїнських науково-практичних конференціях. Про належний ступінь теоретичної обґрунтованості та достовірності наукових результатів, що є у дисертації, свідчить раціонально підібрані методологічні засади дослідження і повнота опрацьованої здобувачкою інформаційної бази.

Рівень використання матеріалів і висновків дисертації на здобуття наукового ступеня кандидата економічних наук. Матеріали та висновки кандидатської дисертації у докторській дисертаційній роботі Мединської Т.В. не використовувалися.

Відсутність порушень академічної доброчесності. Текст дисертаційної роботи пройшов перевірку на наявність текстових запозичень антиплагіатної системи StrikePlagiarism. За результатами перевірки, виявлено відсутність текстових запозичень без належного посилання на джерело, елементів фальсифікації, компіляції, плагіату та встановлено, що дисертаційна робота Мединської Т.В. на тему «Фіскальне середовище стимулювання підприємницької активності в умовах нестабільності соціально-економічного розвитку регіонів та територіальних громад» відповідає принципам академічної доброчесності.

Оцінка мови та стилю дисертації. Зміст дисертації відповідає визначеним завданням дослідження, розкриває тему роботи і свідчить про її цілісність і завершеність. Дисертація написана діловою українською мовою, у ній простежується авторський стиль, матеріал викладено грамотно з використанням наукової фахової термінології.

Відповідність дисертації паспорту спеціальності, за якою вона представлена до захисту. Дисертація за предметом дослідження та за змістом відповідає паспортам наукових спеціальностей:

- 08.00.05 – розвиток продуктивних сил і регіональна економіка (за напрямом досліджень «Фундаментальні теоретичні та науково-практичні проблеми соціально-економічного розвитку продуктивних сил країни та регіонів»)
- 08.00.08 – гроші, фінанси і кредит (за напрямом досліджень «Теорія і практика оподаткування, форми та методи оподаткування, податкова система і

податкова політика держави. Податковий менеджмент», «Місцеві фінанси і місцеве оподаткування. Фіскальний (бюджетний) федералізм, міжбюджетні відносини. Система бюджетного і фінансового вирівнювання»).

Відповідність докторської дисертації профілю докторської ради.

Дисертаційна робота Мединської Т.В. на тему «Фіскальне середовище стимулювання підприємницької активності в умовах нестабільності соціально-економічного розвитку регіонів та територіальних громад» відповідає профілю докторської ради - 08.00.05 «Розвиток продуктивних сил і регіональна економіка», 08.00.08 «Гроші, фінанси і кредит».

З урахуванням зазначеного, ухвалили:

1. Визнати, що дисертація Мединської Тетяни Володимирівни на тему «Фіскальне середовище стимулювання підприємницької активності в умовах нестабільності соціально-економічного розвитку регіонів та територіальних громад» є завершеною науковою роботою, що характеризується єдністю змісту та виконана здобувачкою самостійно з дотриманням принципів академічної доброчесності. У дисертаційній роботі отримано нові науково обґрунтовані та достовірні результати і висновки, які є актуальними, містять новизну, мають теоретичне й практичне значення на різних рівнях, опубліковані у наукових вітчизняних та міжнародних рецензованих виданнях та дали змогу авторові в сукупності забезпечити розв'язання наукової проблеми – обґрунтування теоретико-методологічних положень і розробки науково-практичних рекомендацій щодо реалізації нових підходів формування фіскального середовища стимулювання підприємницької активності в умовах нестабільності соціально-економічного розвитку регіонів та територіальних громад.

2. Відзначити, що основні положення і результати докторської дисертації достатньо повно висвітлені у 115 наукових працях, серед яких: 13 колективних монографій, 5 з них іноземних (11,54 д.а. належить особисту автору), 11 статей у наукових виданнях, включених до наукометричних баз даних Scopus і Web of Science (3 у вітчизняних, 8 у закордонних журналах), 35 статей у фахових наукових виданнях України (з них 31 входять до міжнародних наукометричних баз), 6 науково-аналітичних видань та навчальних посібників, 50 публікацій апробаційного характеру. Загальний обсяг наукових праць становить 116,89 д.а., з них автору належить 69,65 д.а. Особистий внесок здобувача до всіх наукових публікацій, опублікованих із співавторами, дає підстави до зарахування їх за темою докторської дисертації. Кількість та якість наукових праць, опублікованих за її матеріалами відповідають Наказу МОН України № 1220 від 23 вересня 2019 року «Про опублікування результатів дисертацій на здобуття наукових ступенів доктора і кандидата наук».

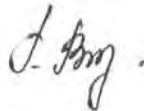
3. Дисертація підготовлена за спеціальністю 072 – Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок. Зважаючи на те, що поставлена у дисертаційній роботі Мединської Т. В. наукова проблема та отримані висновки

виходять за межі спеціальності 08.00.08 – гроші, фінанси і кредит та в частині відповідають спеціальності 08.00.05 – розвиток продуктивних сил і регіональна економіка, рекомендується захист докторської дисертації за двома спеціальностями - 08.00.05 – розвиток продуктивних сил і регіональна економіка та 08.00.08 – гроші, фінанси і кредит. Дисертація відповідає вимогам, що ставляться до робіт на здобуття наукового ступеня доктора наук, пп. 7-9 Порядку присудження та позбавлення наукового ступеня доктора наук, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 17 листопада 2021 р. № 1197, а також вимогам до оформлення дисертацій, затвердженим наказом Міністерства освіти і науки України від 12 січня 2017 р. № 40.

4. Рекомендувати дисертаційну роботу Мединської Тетяни Володимирівни «Фіскальне середовище стимулювання підприємницької активності в умовах нестабільності соціально-економічного розвитку регіонів та територіальних громад» до подання до захисту у спеціалізовану вчену раду Д 35.154.01 ДУ «Інститут регіональних досліджень імені М.І. Долішнього НАН України» на здобуття наукового ступеня доктора економічних наук за спеціальностями 08.00.05 – розвиток продуктивних сил і регіональна економіка та 08.00.08 – гроші, фінанси і кредит.

Рецензенти:

Провідний науковий співробітник
відділу регіональної фінансової політики,
д.е.н., професор

 - Галина ВОЗНЯК

Професор кафедри фінансових технологій
та консалтингу факультету управління фінансами
та бізнесу Львівського національного
університету імені Івана Франка,
д.е.н., професор

 - Богдан ПШИК

Старший науковий співробітник відділу
регіональної економічної політики,
д.е.н., старший науковий співробітник

 - Максим МАКСИМЧУК

18 січня 2025 року